

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se returnează.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukes Nachf.
Max. Augustfeld & Emmerich Lesner.
Hietrich, Schall, Rudolf Mosse.
A. Oppeika Nachf. Anton Oppeika.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroyl & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicație. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 97.

Brașov, Luni-Marți 4 (16) Mai.

1899.

Alegerea dela Arad.

Cei-ce au uneltit și au agitat, într'un mod ne mai pomenit în analele bisericești române gr. or. dela noi, ca să ridice la trépta cea mai înaltă ierarhică bisericească din diecesa Aradului pe un biserician cu totul des-cualificat, prin purtarea sa de până acuma bisericească-politică, de a ocupa în mijlocul poporului credincios ro-mân un post de încredere atât de înalt — și-au vădit visul cu ochii.

Vicarul Goldiș a fost ales ieri de către Sinodul electoral, c'o ma-joritate de două voturi, episcop al Aradului. Se pot bucura dără așa dișii „estremi“, că a ajuns la cârma diecesei un „ungurean“ de ai lor și că au reușit să împiedece alegerea unui „ardelean“. Ei pot jubila acum dimpreună cu guvernamentalii și es-tremii maghiari, că bărbatul doriri-lor lor a ajuns în capul diecesei, căci fără concursul dat de către cei ce sunt grupați în jurul fôiei române din Arad și cari, după cum suntem informați, au dispus de vre-o două spre-dece voturi în sinod, rezultatul acesta era cu neputință.

Până acuma n'a mai fost vorba la alegerile de episcopi români de deosebiri între ardeleni, ungurenii și bănățeni și precum una și nedespăr-tită este biserica, așa au fost con-siderați slujitorii ei, ca egali, cari numai prin calitățile și meritele lor se puteau deosebi. Pentru prima oară a fost lansat la alegerea de față strigătul de luptă: hi Ungurean! din partea celor ce au lucrat în favo-rul vicarului Goldiș, așa, că chiar și acesta, în discursul de deschidere dela Dumineca Tomii a sinodului ordinar, pe care l'a presidat, a aflat de lipsă a răspunde la acea stri-gare asigurând, că „este bărbat năs-cut în diecesă.“

Sigur, că acesta împrejurare nu pôte să-i deroge întru nimic în fața actului electoral, precum nu putea să deroge altor fruntași din cler, că erau născuți în vr'o diecesă din Bă-nat ori din Ardeal.

Ceea-ce însă i-a derogat înaintea opiniunii publice române, așa că Ro-mânii nu-l privesc ca bărbatul doriri-lor lor, a fost purtarea sa de până acum în raportul cu sistemul dela putere contrar și dușmănos liberei noastre desvoltări în biserică nu mai puțin ca pe toate celelalte terene.

Dér vor dice cei-ce l'au ales: ce ne pasă nouă de ceea-ce cred și dic Românii, noi scim mai bine ce ne trebuie și de ce avem lipsă. De aceea ni-am ales cap pe Goldiș, căci dela el așteptăm mai mult ca dela toți ceilalți.

Așa vor dice și preținși extremi cari au strigat în gura mare, că tre-bue să se pună capăt cu ori-ce preț sistemului de până acum al guver-nării diecesei.

Acum, după-ce au isbutit la alegere, se va vedé incurând de ce natură va fi sistemul ce va urma de ađi înainte sub conducerea fostului deputat guvernamental și adict al clicei tiszaiște, care clică, după-ce a în-

cercat toate spre a sdrobi naționali-tatea română, umblă să spargă acuma și biserica română.

Am dori, ca urmările să des-mintă toate temerile cele mari și fun-date, cari vor cuprinde păturile largi ale Românilor la scirea despre re-sultatul alegerii de eri dela Arad. Am dori ca adversarii bisericești nôt-re și ai românismului să se înșele în presupunerea, că vor afla în nou alesul episcop al Aradului un in-strument supus și docil.

Vremurile sunt însă prea grele și noi Românii suntem prea pățiți decât ca să mai credem lucruri ce nu conglăsuiesc cu faptele, de aceea numai faptele viitoare ale noului ales al diecesei Aradului vor puté să li-niștască pe cei ce astăzi sunt cu-prinși de temeri.

Este în fața acestei împrejurări îndoit de gravă poziția noului episcop al Aradului, îndoit de mare răspun-derea lui, decât ține să fiă vre-odată iertat de conaționalii săi. Dér mult mai mare și nespun de gravă este răspunderea acelora, cari, decât nu se va întempla acesta întorcere, vor avé asupra-le păcatul, că au lu-crat nu pentru întărirea, ci pentru slăbirea bisericești naționale prin ale-gerea în fruntea celei mai mari die-cese a metropoliei a unui bărbat, despre care bine au știut cu toții, că în luptele din urmă politice-bi-sericești a comis un act de necre-dință față de biserica și națiunea sa.

Autonomia romano-catolică și Românii uniți.

Dăm loc următorului articol, ce ne vine dela un fruntaș român din Sătmăre, ca ecou la cele scrise de noi relativ la lupta pentru apărarea drepturilor bisericești:

Căldurosul D.-Vóstré apel adre-sat clerului și poporului bisericești ro-mâne unite a făcut o impresiune adéncă asupra noastră. Aveți dreptate când ne admoniați să nu stăm cu mâinile în sîn, să nu privim cu inertiă fatalistă la evenimentele, cari ridică o nouă valbură și o nouă fur-tună asupra capetelor noastre. De aceea dați-mi voiă de-a Vă ruga să publicați răsunetul acesta la nobilul, înțeleptul și românescul apel al D.-Vóstré.

Se lucrăză éráși „de noi fără de noi“ — așa ne spune venerabila noastră „Gazeta“, și adevărul grăesce. Autonomia romano-catolică, deși în-cet ca melcul, dér totuși înainteză și noi Românii uniți ne putem trezi într'o bună diminiță, cum bine di-ceți, că suntem fără scirea și voia noastră decretați ca făcând parte din ea și ca lipsiți de independența bi-sericești noastre, la care au ținut atât de mult strămoșii noștri, când au făcut unirea, și pentru care au luptat de atunci necurmat.

Nu numai cea mai mare daună, dără și cea mai mare rușine va fi pentru noi, decât nu ne vom sci păstra în secolul al XIX-lea, ađi mâne al XX-lea, cu numărósa nôt-ră inteligență ceea ce ni-au căști-gat și lăsat nouă ca scumpă eredi-

tate strămoșii noștri, cari puținți ómeni cu carte aveau în sînul lor, nu dispuneau de mijlócele, de cari dispunem noi ađi și erau iobagi legați de gliă.

Și este în adevér témă, că vom ajunge acolo, căci după datina, ce pare a ni-se fi prefăcut în sânge, noi Românii lăsam să fim surprinși mai mult prin fapte împlinite, în loc de-a opune noi înși-ne fapte împli-nite scopurilor și tendințelor duș-mane intereselor și năsuințelor noastre.

Adecă ce voim? După toate s'ar păré, că voim să așteptăm până ce se va fi făcut și întărit prin locu-rile mai înalte și prin lege organi-sațiunea pe basa autonomică a bi-sericești romano-catolice, séu, cum îi dic Ungurii Congresului, a „bisericești catolice ungare de rit latin și gre-cesc“, în care organizația — pre-cum se pôte constata de pe acum — biserica noastră va fi considerată și tractată ca apendice. În loc de-a ne mișca, de-a ne folosi de drep-turile noastre bisericești și de-a pre-tinde sus și tare, noi din partea noastră, organizația, ce a devenit atât de necesară și urgentă, a prop-riei noastre autonomii bisericești; în loc ca noi prin astfel de fapte să dovedim mai lămurit și mai elo-cuent decât ori-ce protest, că nici-odată nu vom suferi, ca biserica nôt-ră să se contopescă în alta.

Ar trebui să avem în vedere, că decât cercurile mai înalte și guver-nul — acesta din urmă, firesce, gata la toate, ce ne-ar puté slăbi ca na-țiune — se vor fi angajat odată și vor fi aprobat așa dișa „organizația a autonomiei catolice“, nouă prejudi-cioasă și stricăcioasă, va fi cu mult mai greu a-i face să revină asupra lucrului. Printr'o mișcare generală și energioasă în cauza propriei noastre autonomii, putem parte să-i reținem de-a se angaja, parte să clarificăm cercurile mai înalte în privința do-rințelor și postulatelor noastre. Deo-camdată însă lucrul pare așa, că ne îndestulim cu protestul dela Clușiți din 1897 și pôte il vom mai înmulți cu altul nou, când vom fi strinși în clește, apoi vom tăcé *more patrio* și vom lăsa pe contrari să lucre mai departe în direcția apucată.

Eu cred însă, că decât vrem să scăpăm, — și cu toții vrem — de ce ni-se pregătesce, atunci a bătut și ora a un-spre-decea, ca să ne apu-căm cu toții și cu totă energia de lucru. Nu pôte să ne țină în loc întrebarea, că cine este chiămat și cine nu; toți suntem chiămați, ba datorii să ne apărăm aședămintele și drepturile noastre bisericești moște-nite dela străbuni.

Episcopii, vicarii și protopopii să concheme sinódele mixte și acolo în fața poporului credincios să se dea expresiune dorinței și hotărârii Românilor uniți de a-și păstra cu ori-ce preț autonomia bisericească și de a-o organiza din nou pe base de sine stătătoare și cu totul neatâr-nătoare de altă biserică.

Acésta ați cerut'o și D.-Vóstré, acésta o cerem cu toții. De n'ar voi,

séu n'ar îndrăzni arhieriei noștri să ne concheme în sinóde, pe preoți și mireni după dreptul bisericești, — de ceea-ce Dumneđu se ne ferescă, — de n'ar îndrăzni nici vicarii, nici protopopii de trica episcopilor, séu a autorităților lumene, precum e lumea acum și ómenii cu terori-sări, cu promisiuni de congrue și ajutóre de stat băgați în corn de capră și în ispită, atunci ne vine réndul noué mirenilor să ne facem datorii și să ne sfătuim cu poporul, ca să întreprindem cele de lipsă, grabnic și fără preget, pentru salva-rea bisericești noastre, a drepturilor ei și a caracterului ei național.

Dic dér și eu dimpreună cu D.-Vóstré: la lucru până ce nu este prea târziu!

Patenta Plosz și Românii.

Sub acest titlu diarul „Alkot-mány“ scrie în numărul séu cu data de 14 Maiu următoarele:

„Gazeta“ din Brașov scriind despre in-tregirea salariilor preoțesști din partea statu-lui, constată, că nu numai Sinódele pro-topopesști, ce s'au ținut până acum, s'au pronunțat în contra ajutorului de stat, ci și singuraticii preoți au luat poziția pentru refuzarea ajutorului. „G a z e t a“ consideră ca necondiționat necesar, ca la mișcarea începută de preoțime să con-curgă și ceilalți Români, căci după ea numai lucrarea comună a preoțime și a credincioșilor va fi în stare a delătura pericolul ce amenință biserica română. Așa dér lucrare, ér nu pasivitate, muncă și nu cértă netrebnică, nisuință serioasă și nu apucături de renegat. De acésta ar avé lipsă Românii. Inșé e mai ușor a face pa-sivitate la masa albă și a vota pentru gu-vern și pentru Goldiști, decât a severși muncă grea pentru regenerarea școlei și bisericești. De aceea va trece încă mult timp până când compatrioții noștri români vor asculta de cuvântul acesta al „Gazetei“.

Are dreptate fôia partidei po-porale maghiare, când dice, că „Gazeta“ cere dela preoții și credin-cioșii bisericești române, să lucreze și să muncescă serios, în strinsă legă-tură și înțelegere cu poporul, con-damnând certele netrebnice și apu-căturile de renegat. Dér pentru muncă serioasă nu numai acuma stăruiesce organul nostru, ci a stăruit întotdéluna și în toate împrejurările.

Numita fôia maghiară n'a putut să nu facă puțină alusiune și la „pa-sivitate“, dând așa mai pe departe a-se cunósce, că mai bine ar face Românii să voteze la alegerile die-tale cu cei din partida poporală, decât ca cu voturile lor să dea ajutor guvernului. Trece însă una cu ve-derea „Alkotmány“. Cei ce au votat cu guvernul au fost tiriiți la urnă cu gendarmii, cu amenințări și te-rorisări de tot felul, ér o parte din ei vor fi căduți pradă și corupțiunii. Resultatele acestea însă nu le-a cau-sat pasivitatea, ci au fost aceleași aparățiuni ale sistemului de volnicia și brutalitate, care s'a ilustrat în mod atât de trist și revoltător și

față cu alegătorii slovaci din Stomfa, cu toate că aceștia nu făcuseră mai înainte pasivitate la masa albă.

Sinodul arhidieceșan din Sibiu.

Sibiu, 1 (13) Mai 1899.

Ședința ultimă.

În absența metropolitului, ședința aceasta, ca și cea penultimă, a fost condusă de P. C. Sa d-l arhimandrit Dr. Ilarion Pușcariu; notar deputatul Ioan Moța.

S'a făcut cunoscut Sinodului, că deputatul P. Cosma a înaintat vot separat contra concluderii din ședința a 6-a, prin care s'a decis vinderea grădinei din fața grădinei metropoliei (str. Schewis). S'a acuzat la protocol.

S'a trecut repede peste mai multe chestii mărunte: S'a încuviințat cererea comunei Tesești de a-și pute primi capelan pe cale estra-ordinară, și a comunei Mogoș-Valea-Geogelului de-a se întregi pe cale estra-ordinară; s'a respins a Noului Săsesc, unde nu s'a aflat întemeiată cererea de a li-se acorda capelan cu pregătirea estra-ordinară.

S'a primit un regulament pentru acordarea cuincuenalelor învățătoresc.

Cererea directorului gimnazial Virgil Onișiu din Brașov, de-a pute întreprinde o colecție în Metropolia gr. or. română în folosul „Mesei studenților” din Brașov, s'a încuviințat.

Pe lângă „Conferențele învățătoresc” reintroduse anul trecut în locul „Reuniunilor” învățătoresc, — s'a admis totuși și existența facultativă a „Reuniunilor”, unde învățătorii tocmai stăruesc să le aibă. Vor face statute, le vor înainta spre aprobare, der comunele, obligate a suporta spesele pentru Conferențe, nu pot fi obligate și la spesele pentru Reuniuni.

S'a primit propunerea deputatului Blaga, cu modificarea, ca comisarii consistoriali pentru Conferențe să se întrunească în Sibiu înainte de Conferențe, nu după, fiind mai practic, spre a se înțelege și a merge c'un plan comun la muncă în sinul Conferențelor.

S'a admis ca manual de școală în cl. VII gimn. pentru studiul limbii române opul „Teoria Dramei” de Dr. I. Blaga.

S'a primit propunerea deputatului Dr. Barcian, ca să se adreseze Congresului rugare de-a hotărî să contribuie și cele 2 eparhii sufragane la plata Metropolitului. Consistorul arhidieceșan va pregăti, din ordinul Sinodului, adresa și o va înainta consistorului Metropolitan spre prezentare la Congres.

Pentru protopresbiteri s'au votat câte 500 fl. deja pe anul curent, din fondul general administrativ, în măsura, în care vor incurge banii din sidoxia stabilită acum. Domnii protopopi fiindu-le în interes, dora se vor sili a scoate sidoxia.

S'au asemnat spesele deputaților sesiunii prezente în suma de 1858 fl. 75 cr.

Președintele Pușcariu a închis apoi sinodul prin câte-va cuvinte de mulțumită rostite la adresa deputaților.

Cp.

Noul episcop al Aradului.

Arad, 14 Mai. Vicarul Goldiș a fost ales astăzi c'o majoritate de tot mică Episcop al Aradului.

Arad, 14 Mai. La alegerea de episcop, s'evârșită astăzi, vicarul Goldiș a primit 30 de voturi, archimandritul Hamsea 24 voturi, bile albe 4. În urma acesta a fost proclamat Episcop ales vicarul și archimandritul Goldiș. Dintre cei 60 de membri ai Sinodului au votat numai 58, deoarece candidații Hamsea și Goldiș n'au dat votul lor.

Sibiu, 2 (14) Mai 1899.

Ați după amiază a sosit aici șcirea, că Goldiș a fost ales episcop la Arad.

Șcirea a produs cea mai mare aversiune în inimile tuturor Românilor, aversiune, ce se întorce în prima linie față de așa dișii naționaliști dela foia din Arad, cari ei au partea „leului” în această reușită a faimosului vicar dela Oradea mare.

St.

Ajutorul de stat și preoțimea română unită. „Unirea” publică în numărul său mai nou o corespondență din tractul protopopesco al Ibașfalului asupra modului, cum se împarte în acele părți ajutorul de stat preoțimei române unite.

„Pe aici nu vice-comitele — ăce corespondență — ci pretorele vestese preoților norocul, ce i-a ajuns, și încă într'un mod de tot nou. Un preot a fost venit d-lele trecute în Ibașfalul în afaceri private. Se întelnește cu pretorul. — „D-le părinte, capeti 50 fl.” și îl duce la el în cancelaria. Și colo îi dă o chitanță ungurescă, subscrisă de pretor, cu care se scotă banii dela vlădică. — „Pentru acesta ai să plătesci un florin.” — „D'apoi cum, d-le pretor, eu sciu unguresce și mi-o pot face și eu, de ce să mai plătesc un florin?” — „Nu se pte, asta așa trebuie să se întempe”, și a plătit popa frumos 1 florin. Celorlăți preoți li-s'a telefonat să vină la pretură cu câte doi florini. Despre unii se susține, că le-au și așternut Ordinariatului, ér alții mai precauți le țin încă acasă. Cine nu vede și aici o călcare a legii, un abus scârboș? Suntem încă numai la început, și écă preoții și trebuie să împărțescă cu alții banii trădării!”

Școle de stat unguresci printre Români. Foile din Pesta aduc șcirea, că ministrul de culte și instrucțiune publică

Wlassics a înaintat spre sancționare proiectul de lege, prin care se cere un credit de 1 milion fl. pentru „aședarea în edificii corăspunătoare a școlilor de stat”. Programul folosirii sumei din chestiune l'a statorit ministrul deja de mult; a designat școle de stat, cari vor căpeta edificii nouă, or ale căror edificii de până acum se vor adopta. S'a luat în plan de-ocamdata înființarea de 196 școle de stat. Jumătate dintre acestea cad pe teritoriul a 9 comitate, unde „se simte necesitatea întăririi învățământului din punct de vedere de stat”. Aceste comitate sunt: Cojocna, Solnoc-Dobăca, Arad, Bereg, Hunedóra, Murș-Turda, Ung, Selașiu și Bistrița-Năsăud. — Va să ăce cam 90 de șole de stat se vor înființa exclusiv printre Români, partea cea mai mare în Ardeal cu tendința de maghiarizare. „Noua eră” Szell s'aventă mai avam decât „era Banffy” pe terenul maghiarizării, căci bag' sémă așa pretinde lozinca „lege, drept și dreptate”, cu care „mintosul” ministru-președinte Szell a umplut urechile lumii.

Alegerea de episcop în Arad.

Cetim în organul partidei populare catolice următoarele: Probabil, că vicarul episcopesc gr. or. I. Goldiș va fi ales episcop. Acțiunea în favorul lui este estraordinar de mare. Preoțimea gr. or. este terorizată de „Tribuna Poporului” și de garda ei. Într'adevăr, este nedemn pentru guvern, că la alegerea lui Goldiș lasă pe aderenții săi guvernamentali gr. or. să se alieze cu astfel de elemente. Lucrul însă trebuie priceput. I. Goldiș a fost adecă singurul preot gr. or. în țera acesta, care, în opoziția directă cu dogmele bisericești sale, a luat poziția hotărâtă pentru căsătoria civilă. În 2 August 1896 el a laudat astfel partida liberală înaintea alegătorilor săi din Ceica. „Principiile acestei partide le-am urmat până acum, credincios devotat i-am fost, der și de aci înainte între or-ăce împrejurări voi rămâne aderenț al ei. Voi lucra în direcția acesta, pe cât mă vor ierta slabele-mi puteri”. O astfel de fidelitate e vrednică dór să fie răsplătită cu o mită.

SCIRILE ȚILEI.

— 3 (15) Mai.

Illegalități. Vice-protopopul tractului Pogăcele (archidieceșă) d l I. Stoica a trimis notarului din Șamșud raport despre cercetarea școlei din Pogăcea și a lăsat învățătorului să redacteze conspectul în limba română. Notarul a scris învățătorului să-i facă alt conspect, der în limba maghiară și l'a avertizat, ca pe viitor să-i scrie și trimetă acte numai în limba „oficioasă” maghiară. Foia bisericească din Blașiu luând notă despre această procedură ilegală a notarului ungar face atenți pe toți directorii confesionali de școle populare și pe învățătorii, ca pe viitor să nu înainteze astfel

de date și conspecte decât în limba română, care e limba oficioasă a bisericești.

O nouă agentură a Asociațiunii s'a constituit er în suburbiul Scheit (Locile) prin trei delegați ai comitetului departământului brașovean. Cu această acțiune s'a făcut și inaugurarea bibliotecii Nr. V, care s'a predat în folosința poporului nostru din acea parte a orașului. Inaugurarea s'a făcut cu festivitatea cuvenită, s'au ținut trei discursuri, al căror efect s'a manifestat imediat printr'o frumoză înscriere de membri noi, în parte cu taxele solvite. Deși timpul era foarte înaintat, parte mare dintre cei întruniți n'au voit să se depărteze, până nu li-s'au distribuit cărți. Lista noilor membri și alte amănunte în numărul de Duminecă.

Demonstrațiunea dela gara din Cernăuți când cu plecarea Metropolitului Arcadie la Viena, e pe cale a deveni o afacere celebră — ăce „Patria”. — De ăle ascultă judele de instrucțiune Wania tinerii români universitari pentru a șole la ivelă de-a fost proiectată de mai înainte această demonstrațiune și cine a participat la pretinsele conventicule secrete. Pe lângă tinerii români universitari sunt citați și numeroși membri ai „Armoniei”, căci la d-l Șlușanșchi s'a aflat când a fost arestat o listă a celor cântăreți, cari sunt dispuși a participa la o escursiune artistică a „Armoniei”. Deja comisariul poliției a bănuț în lista acesta membri pretinsului complot. Tot odată se reșersă asupra provenienței număróșelor scrisori anonime, pe cari le a primit Metropolitul Arcadie în timpul ultim. Judele instructor face cu cei ascultați probe de scriere. Curat stat polițienesc!

Persecuțiunile în contra Românilor se continuă și sub stăpânirea lui Szell tocmai așa, ca și sub Banffy. Dintr'o corespondență mai nouă aflăm, că o persecuție serioasă s'a pornit și contra d-lui preot D. Dregan din Dumuc, în comitatul Cincului, care e acuzat, că ar fi calumniat pe fostul ministru-președinte Banffy și guvernul său. În mai multe rânduri au fost ascultați mulțime de martori și procesul continuă. Nu credem să fiă ceva periculos în lucru, deoarece totă afacerea ni-se pare ridiculă, der e de mirat, până la ce grad de nebună a ajuns fanatismul unguresc, de a căruia teróre nu mai pte fi ocrotit nici cel mai inofensiv om, decât pörtă numele de Român.

Incheerea sesiunii dietei ungare se va face în ședința de mâne a camerei. Miercuri și Joi se vor întempla formațiunile pentru noua sesiune (III) prin alegerea de vice-președinți, notari și membri diferitelor comisii. De Vineri începând până după sărbătorile Rosaliilor, camera nu va mai ăne ședințe.

Pretențioși și îndrășneți. În adunarea de primăvară a comitatului Cianaș,

FOILETONUL „GAZ. TRANS”.

Portul coafurei și barbei la Romani.

De
Ioan Kalinderu.

— Fine. —

Trecând la coafura femeilor, puse în evidență mijlocele nesecate, ce întrebuințau spre a combate urmele bătrâneței, accidente capilare — efect al deselor căneli, de care făceau bărbații pentru a reda părului albit colórea de abanos a tinereței. În Roma antică, coafura matronele era foarte simplă. Tinerele Romane, în primele V secole dela înființarea Romei, purtau părul ridicat și fixat printr'un nod gros înderțul crescutului capului, cum se observă pe monede. Părul fasonat, impletit, parfumat, indica pe curtisane, astfel cum le descrie Plaut și Truculantes. La finele republicii arta coafurei este influențată de moda grecăscă reprezentată prin peruci, pomești și boeli, ér moda diferă mult una de alta cum ne relatéază Ovidiu și ne dovedesc cameele și statuetele: Așa Iulia fica

lui Titu pörtă două coafuri deosebite, ér Faustina, soția lui Marcu Aureliu, nu mai puțin de 20 coafuri nici una la fel cu cealaltă. Întrebuințau plete, zulfuri, tēmples (bandaux), părul era strins în virful capului în formă de turu prins cu ace, alte-ori lăsat liber pe umeri s'au adus de-alungul urechilor și tēmpleslor.

La începutul imperiului, coafurile se simplifică devenind mai modeste, astfel cum le vedem în grupul lui Caton și Parcica. Moda zolufilor forméază un fel de diademă pe frunte, părul impletit se ridică înderțul capului în formă de curasă, modă ce a durat mult timp, dovadă moneda împărătesei Elena. Perucile blonde și cele mai căutate sunt considerate ca un accesoriu de toaletă, ce devine o curată artă îmbrășșată cu foc de sexul doritor de a plăce, ca un adaus la farmeocile firesci. Acestă diversitate de coafuri se numea Galeria, galereiculum, capillamentum, corymbium. La Roma găsim în general ómenii cu părul negru, ce inspiră o idee de venerațiune; matronele erau tot-deuna astfel reprezentate și în care Galus, Orațiu, Catul și Petroniu găsesc un subiect frumos

de laudă. Blondele erau escepțiuni, ér femeile cu părul roșu erau considerate ca având cel mai mare defect fisic.

D-nul Kalinderu descrie magazinele coafurilor numite tonstrinal găsite la Pompei în via Di Mercuria, modul de exercitare al meseriei lor, precum și condițiunile, ce trebuia să împlinească un coafor pentru a se numi artist. Mai departe abordéază moda îmbrăcămintei, ce se efectua mai ales din pânză, modul de a-și face toaleta cuconița stând într'ensă pe jumătate într'un scaun môle și asistată de numeroșe sclave, ținea într'o mână o oglindă de argint, în cealaltă un ac de aur pentru despărțitul părului său pedepsirea solavelor nepricpute; urma apoi sulimanul pe față, coafura, împodobirea frunții cu flori artificiale și cununi presărate cu pietri scumpe.

Florile naturale de aur și de argint, altele numite Caral, se prindeau cu ace de aur la rândul lor ornate cu pietri prețioșe, așa, precum le vedem în museul de antichități din Viena; formele lor variau reprezentând subiecte alegorice și erotice.

Asemenea lucruri s'au găsit la Pompei, ér la Herculaneum între altele un ac

de aur, ce reprezintă amorul sărutând pe Psyche. O îngrijire deosebită se dá sprincenelor și genelor, care cu cât erau mai bogate și mai lungi, cu atât acele femei erau recunoscute ca mai frumoșe. Și decă nu erau dotate dela natură cu această podóbă, cu o deosebită măestria executau sprănceni false, văpsite în negru, ce dau grație figurii, ceea-ce făcu pe Sf. Ieronim a ăce: „Sprăncenile Magdalenei nu erau văpsite, când ștergea picioarele lui Christos cu părul ei, care sedusese lumea”.

Într'o admirabilă perorațiă academișianul nostru arată influența creștinismului în aceste timpuri de decadență și corupțiune a imperiului roman și care influență tinde a produce o îmbunătățire asupra moravurilor prin învățăturile așa numiților sfinți părinți, cari prin virtuțile lor distinse și înălțimea cugetărilor, prin grația și dulceta stilului, au isbutit a pētrunde inimile și a întări credința religioasă.

Acestă ne îndrituesce a recunósce, că toate acele mijloce pentru căutarea voluptății și acea pornire cătră plăceri a lumii romane a scăduț treptat. În locul acelor extravagante găteli, acum vedem femeile

vice-șpanul Mesko S. a citit un raport în care se arată, că rescriptele, ce le primesc autoritățile politice din partea armatei, îngreună foarte mult cursul regulat al administrației, fiind scrise în limba germană. Propune, dar, ca comitatul să facă pași și să se adreseze ministrului de interne, ca să îndrumeze autoritățile militare de a se servi de limba maghiară. Adunarea a primit cu salve de aplauze propunerea și a hotărât să se adreseze la locurile competente în chestiunea aceasta.

O rectificare. D-l Antoniu Băliban, preot în comuna Acăș din Sălagiu, citind corespondența, ce am publicat-o în nr. 93 al fôiei noastre sub titlul „Nănași jidani la oșunzi românești”, ne comunică, că corespondentul a fost în eror când a considerat parochia Supurului de jos ca făcând parte din dieceza Gherlei. Adevărat, că comunele din jur fac parte din dieceza Gherlei și de sigur, că această împrejurare va fi indus în eror pe corespondent. Supurul de jos însă se ține de dieceza gr. cat. a Oradei mari și prin urmare apostofările corespondentului sunt a se referi la Consistoriul din Oradea și nu la cel din Gherla.

Congresul Ligei Culturale. Comitetul central executiv al Ligei Culturale a hotărât în ședința sa din urmă, a convoca Congresul Ligei pentru ziua de 6 Iunie v. c.

Legarea Dunărei cu Odera. Guvernul unguresc a invitat Camera de comerț din Budapesta să-i înainteze un raport despre avantajile, ce ar prezenta pentru comerțul Ungariei construirea unui canal navigabil, ce ar lega Dunărea cu Odera din Germania. Construirea acestui canal ar lega Marea-Baltică cu Dunărea.

Destituirea lui Apostol Mărgărit. „Adevărul” din București este informat, că ministrul român al instrucțiunii publice și al cultelor s'a hotărât să destitue pe Apostol Mărgărit din postul de inspector al școlilor din Macedonia.

Plôe cu petri. Se scrie din Assig' că Dumineca trecută, după o furtună teribilă, a început să plôe cu petri negre, cât pumnul de mar, rânind pe mulți trecători. Se crede, că plôia cu petri a provenit din ciocnirea și spargerea unor meteori.

Dela Reuniunea Femeilor române gr. cat. din Blăși primim următorul avis: Câștigurile, cari la sortirea de obiecte arangiate de Reuniunea Femeilor române gr. cat. din Blăși în 25 Febr. c. a cădut pe nrii: 68, 95, 416, 429, 435, 442, 448, 628, 631, 664, 692, 715, 744, 760, 932, 1055, 1411, 1421, 1423, 1431, 1436, 1525, 1532, 1593, 1655, 1676, 1680, 1717, 1721, 1834, 1853, 1883, 1900, 1915, 1971, 1996, 2051, 2054, 2110, 2140, 2203, 2208, 2230, 2502, 2662, 2685, 2890, 3073, 3075, 3174, 3280, 3364, 3410, 3534, 3903, 3813, 3854,

3860, 3864, 3933, 3995, 4007, 4101, 4126, 4181, 4468, 4495, 4501, 4513, 4514, 4735, 4749, 4835, 4840, 4835, 4840, 4853, 4870, 4930, 4952, 4972 — nu sunt încă ridicate, de aceea li-se atrage atențiunea celor interesați, ca până în 25 Maii n. c. să și ridice obiectele, la din contră trec în favorul Reuniunii. — Dr. A. Cheșianu, secretarul Reuniunii.

Țarul în Siberia. Din Petersburg se anunță, că Țarul Rusiei se pregătește a călători în Siberia, unde va petrece vr'o 6 săptămâni.

In contra corsetului. Ministrul instrucției publice din Saxonia a ordonat, ca fetele de școlă să nu poarte corsete. În urma acestui ordin femeile din Chicago și New-York au format cluburi pentru a nu mai purta corsete.

Din România. Sâmbătă s'a deschis sesiunea de primă-vară a Sf. Sinod. La orele 10 dimineața un serviciu divin a fost oficiat la Mitropoliă de către I. P. S. S. Mitropolitol-Primat încungiurat de înaltul cler. După oficiul divin toți membrii Sf. Sinod s'au intrunit în localul său, unde d. Take Ionescu, ministrul cultelor și instrucției publice, a citit mesagiul de deschidere a sesiunii.

— D-l Ioan Kalinderu, membru al Academiei Române, a dăruit acestei instituțiuni suma de 400 lei, cu care să se cumpere pentru institutul de fete „Ioan Otteteleșanu” un aparat fotografic. Intențiunea generosului donator este ca să se facă un album cu portretele elevelor, care și-au făcut educațiunea în Institut și ale personalului didactic al școlii, păstrându-se ast-fel generațiilor viitoare amintirea lor.

— La universitățile din București și Iași fiind 22 catedre vacante, senatele ambelor universități se vor pronunța peste câte-va zile asupra cererilor, ce li s'au înaintat.

Măsurî în favorul țăranilor. „Dreptul”, organul d-lui Fleva, ministru de domenii, anunță, că în fața secetei, ce bântue mai în toate localitățile țării și a lipsei complete de pășune pentru vite, actualul ministru de domenii, îngrijat de această situație amenințătoare, mai ales pentru vitele plugarilor săteni, a convocat de urgență consiliul superior silvic, care a hotărât în ședința sa de ieri, sub presidenția d-lui ministru de domenii, a se lăsa în mod excepțional liberă pășunarea vitelor în pădurile Statului pentru trei luni, până la ridicarea bucatelor de pe câmpii. În urma acestei hotărîri, toți șefii de ocote silvice au fost încunoscuiți a lua măsurile convenite pentru executarea acestei măsurî și regularea acestei chestiuni în mod satisfăcător pentru săteni și fără a se aduce vre-un prejudiciu pădurilor Statului.

acoperite cu văluri pudice de colorî închise, la cari nu se vede, decât decența și simplitatea lor. Aceste creștine resping cu generositate toate farmecile toaletei și ale luxului, pentru a purta haina aceluia, care a grăit: „Jugul meu este plăcut și sarcina ușoară”.

Și mai departe se intră: putea ôre să fi așa de ușor și așa de dulce pentru acele femei de un rang atât de înalt, să renunțe pentru tot-déuna la scumpetea îmbrăcămintei, la farmecul găteii, la ospețe, spectacole, emoțiunile ciroului și teatrului? La acele intruniri literare, unde un Catul, un Ovidiu, un Propertiu le adăpa cu ambrosia laudei lor, le îmbăta cu nectarul versurilor, unde Salust desfășura sub ochii lor tablourile istoriei romane, unde Petroniu amusa lenea lor și le încânta malicioșitatea cu darea cronicelor sale scandaloase? Da, femeile creștine deosebindu-se de celelalte, aveau curagiul de a respinge toate desfătări, de-a renunța la farmecile trecutului, urmând pe Christos și ascultând cuvintele apostolului Petru, care glăsuiesc: „Femei, fiți supuse bărbaților voștri, podoba voastră să nu fiă cea de

afară a împletituri pîrului și a punerei de scule de aur sau îmbrăcării de haine”. Aceste învățături erau un antidot puternic, care a determinat pe femei să privească ca primejdioase acele bunătăți de odinioară, ce acum insuflau disgust și oror. Ele găsesco satisfacția sufletească în laudele aduse Domnului în Sf. Basilic, în caritate, milă, cercetarea bolnavilor și a tuturor celor încercați de suferință.

După care d-l Kalinderu încheie folositorul sa comunicare ast-fel: „Să facem urări pentru ca femeia din zilele noastre inspirată de sentimentele, de cari se însuflețeau femeile la aurora creștinismului, să rămână statornică acelor idei de credință și de modestie, pentru ca cu toate transformările societății și mersul timpului, acele frumoase învățături să domnescă în inima ei și să o întărească în o cale așa de glorioasă”.

Numérose aplauze ale auditorului acoper frumoșele cuvinte ale academicianului nostru.

(„Constituțional”)

Naționalități oprimate.

Publicațiunea franceasă „Bulletin de la Fédération des Sociétés Alsaciennes-Lorraines de France et des Colonies” arată într-un articol „Nationalités opprimées” o viuă simpatie pentru luptele naționale ale popoarelor subjugate din Sud Estul Europei.

„In centrul Europei, — țice — câte-va milioane de Cehi, învăluiți din toate părțile de puterile Germaniei și Austriei, rămân persistent și neimblânziți în urele lor ereditare, în speranțele lor patriotice. Nimic nu a putut germanisa pe acest popor vrednic de admirație, care păstrează, dimpreună cu mândria originii sale, credința obstinată în revanșele viitorului.

După trei secole de apăsare și de așteptări sterile, cele cinci milioane de Cehi, cari locuiesc în Boemia, mereu ridică capul. Ceea ce vor Cehii este: a forma un stat deosebit, un regat autonom, a cărui coroană ar fi conferită lui Francisc Iosif.

În Transilvania, Români, victimele tirăniei maghiare, conservă cu o gelosă grijă demnitatea lor, naționalitatea lor. Chiar înseși femeile române sciu să suferă pentru națiunea lor apăsată...

În Irlanda se continuă de șapte sute de ani lupta fără îndurare din partea națiunii irlandeze biruite. Insula irlandă, insula masacrată și gemendă, a cărei inimă de secolî sângerează sub călcăul și sub unghia opresiunii britanice, manifestă mereu ura sa implacabilă, crescându-l său dor de libertate. Ea manifestă aceste sentimente prin cântece răsunătoare, tremurătoare de revoltă prin cortejuri, în cari se desfășură drapelul negru, funebra emblemă a sufletului său cuprins de doliu.

În Finlanda, un popor de două milioane și jumătate de locuitori, se ridică ca un singur om spre a protesta în contra actului arbitrar al Țarului, care prin „Manifestul ligii imperiale” suprimă constituțiunea, pe care o jurase, și legile particulare ale Marelui Ducat. În biserici preoții celebră servicii de doliu; în stradele din Helsingfors, femeile umblă îmbrăcate în negru, ca văduvele și orfanii, și ori-ce serbare, ori-ce petrecere e suprimată.

Trebuie să salutăm toate aceste revolte, toate aceste protestațiuni, toate aceste energii și rezistențe.

Francia a contribuit și ea la aceste stări când și-a aruncat în întreaga lume sămânța fecundă a naționalismului; este de datoră ei de-a nu renega nimic din gloriul ei trecut, de-a urma mereu și în toate punctele după glorioșele sale tradițiuni”.

Representația teatrală în Hațeg.

Hațeg, Maii 1899.

În 6 Maii st. n. s'a predat de-o trupă de diletanți din loc o succedă reprezentațiune teatrală, care cu dreptul face fală Românilor din acest oraș.

Pot să afirm cu positivitate, că succesul obținut a întrecut nivelul obișnuit și mulți veniau în ispita de a crede, că au de-a face cu artiști de profesione.

Piesa jucată a fost comedia lui G. Ventura: „O căsătorie în lumea mare”.

Fiind piesa profund studiată și cu chie jucată, a impus și străinilor, cari au participat în număr destul de considerabil.

Îndeosebi a impus d-șora Dora Rațiu în rolul soarei atât prin tinuta-i elegantă, cât și prin farmecul dicțiunii. A fost o sócră foarte grațioasă, peccat, că adevăratele sócre nu se pot asemăna cu dânsa, căci deu nu s'ar feri g'nerii așa de tare de dânsule.

Tot așa s'au distins: d-ra Valeria Peovicu în rolul Elisei și d-ra Aurora Popu în rolul d-nei Grăonesu. Prima a interpretat cu multă pricepere pe femeia neîndesultă și neglijată de bărbatul său deja în luna primă a căsătoriei și fără măgulire pot afirma, că a jucat cu multă pasiune și succes, ér a doua încă și-a înțeles pe deplin chiamarea și ne-a înfățișat cu dragoste pe văduva modestă și chibzuită.

D-șora Ida Bersan a fost o drăgălașe camerieră, șciți D-voastră de cele, cari fură inimile!.. În fine d-ra Maria Popescu a jucat

cu demnitate rolul d-nei Abadiano, acest tip de femeie din lumea mare și de intrigantă rătăcioasă.

D-nii Pompei Popescu, Dr. George Davidu, Samuil și Alexandru Vladone, Aurel Eliu, Marcu Lucaciu și Alexandru Popescu și-au jucat cu acurateță și dibăciă rolurile și au contribuit mult la reușirea sărei.

O furtună de aplauze, cari mai ales la sfârșitul actului prim și al doilea au fost de tot înțete, a răsplătit înocă-va truda diletanților, cărora și pe această cale le exprim mulțăminta publicului ascultător.

În fine a urmat dansul — care sub impresiunea plăcută a reușitei a fost de tot animat, bătrânii jucau pe întrecutele cu tinerii și se țice, că de mult n'a fost în Hațeg o petrecere mai infocată și mai reușită. Descrierea acestei petreceri o las altei pene mai competente.

Moșneagul.

Literatură.

„De pe la noi” este titlul unei colecțiuni de novele scrise de d-l D. V. Pășăianu. Broșura, apărută în institutul de arte grafice și editură „Minerva” din București, e tipărită elegant, pe hârtie fină. Sugetul unora dintre novele e luat din viața poporului dela noi, ér stilul se caracterizează prin pronunțamentul sălagian. Un exemplar costă 2 lei.

În tipografia Diecesană din Caransebeș a apărut: „Religiunea și știința”, disertațiune ținută la adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români din dieceza Caransebeșului la 27 Sept. 1897, de Dr. theol. George Popovici, protopresbiter ort. rom. în Lugos. Prețul 25 cr.

La Arad a apărut în Tipografia Diecesană: „Oglinda inimii”, o colecțiune de poezii drăgălașe, scrise de d-nul Gavril Botnariu. Broșura e frumos tipărită, are 138 pag. și costă 50 cr. (cu posta 53).

La Gherla a eșit în editura Tipografiei „Aurora” A. Todoran „Cartea Plugarilor” său povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea vitelor etc. scrisă de Ioan Georgescu. Tracteză despre legumărit, gunoii, lucrarea pământului, sămănături, vierit, pădurit, creșterea cailor, vitelor, găințelor etc. Un exemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). De vânzare și la Tipografia „A. Mureșianu”.

DIVERSE.

Deschiderea unei catacombe. Un cas estra-ordinar s'a întâmplat zilele trecute în Roma. Un căruț cu cai și gazdă cu tot s'a cufundat de-odată cum mergea pe stradă. Casul acesta se esplică așa, că Roma întregă este subminată în toate părțile de catacombe. Catacombele s'au săpat pe timpul împăratului Nero de către creștinii persăcutați, cari s'au refugiat sub pământ. Mai ales împrejurimea porții Sebastian este subminată în toate direcțiunile. Carul amintit s'a aflat deasupra catacombei St. Calixt, unde pământul surpându-se sub el în înțelesul strins al cuvântului, l'a înghițit cu cai, cu om cu tot.

Cele mai frumoșe mâni. După aserțiunile unei gazete englezesce, cele mai frumoșe mâni le au femeile irlandeze. Mânil Englezicilor sunt mari și bărbătesce, ale Americanelor sunt lungi, ale Germanelor late și grase. Cele mai urite mâni le au Spaniolele, deore-ce ele nu pun nici un preț pe acest fel de frumșeță la corpul omenesc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dr. Sterie N. Ciurcu.
IX Pelkangasse Nr. — 10, Viena.
Consultațiul cu celebritățile medicale și cu specialiști dela facultatea de medicină din Viena.

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 Maiu 1899.

Table with 2 columns: Item description and price. Includes Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. oil. fer. ung. in aur 4 1/2%, etc.

Cursul pietei Braşov.

Din 15 Maiu 1899.

Table with 3 columns: Item description, Buy price, Sell price. Includes Banenota rom. Cump. 9.48, Argint român. Cump. 9.44, etc.

Bursa de Bucureşti.

din 11 Maiu n. 1899.

Table with 4 columns: Valori, Doz. bencă, Scad. cup., Cu bani gata. Includes Renta amortisabilă, Oblig. de Stat (Conv. rurale), Banca Rom. ult. div. fr. 12.81, etc.

ŞCOMPTURİ:

Table with 3 columns: Item description, Interest rate, Location. Includes Banca naţ. a Rom 5%, Avansuri pe efecte 6%, etc.

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 8 Maiu de 42,135 capete, la 9 Maiu au intrat 534 capete și au eșit 343 capete rămânând la 10 Maiu, un număr de 42 326 capete.

Se notează marfa: ungrăescă veche grea dela 46— cr. până la 47— cr. marfa ungrăescă tinăreă grea dela 49 1/2 cr. până la 50— cr. de mijloc dela 49— cr. până la 49 1/2 cr. ușoră dela 49— cr. până la 50— cr.

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 12 Maiu 1899.

Table with 3 columns: Măsura și greutatea, Calitatea, Valuta austr. Includes 1 H. L. Grâu cel mai frumos 7 30, Grâu mijlociu 7 —, etc.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 10 Maiu n 1899

Table with 4 columns: Săminte, Qualitatea per Hect., Preţul pe 100 chilgr., dela, până. Includes Grâu Bănăţenesc 80 9.60 9.75, Grâu dela Tisa 80 9.55 9.65, etc.

Table with 4 columns: Săminte vechi ori nouă, Isial, Qualitatea per Hect., Preţul pe 100 chilgr., dela, până. Includes Săcară 70-72 7.20 7.85, Orz 60-62 6.15 7.85, etc.

Table with 4 columns: Săminte vechi ori nouă, Isial, Qualitatea per Hect., Preţul pe 100 chilgr., dela, până. Includes Săcară 70-72 7.20 7.85, Orz 60-62 6.15 7.85, etc.

Table with 4 columns: Produsele, Isial, Qualitatea per Hect., Preţul pe 100 chilgr., dela, până. Includes Săm. de trif. 40.- 46.-, Luţernă ungar. 40.- 46.-, etc.

Table with 4 columns: Produsele, Isial, Qualitatea per Hect., Preţul pe 100 chilgr., dela, până. Includes Săm. de trif. 40.- 46.-, Luţernă ungar. 40.- 46.-, etc.

Cine voește să-și facă

COSTUME din stofă bună

și durabilă se ceară dela croitor se-și prezenteze colecția de mostre a firmei:

JOHANN STIKAROFSKY, Budapesta, V. Piața Elisabeta 16.

Precedura solidă a numitei firme, garantează un serviciu spre mulțumire.

Nu se câștigă mușterii cu promisiuni de rabat mare, se u cu alte mituirii.

Foie specială pentru croitorii gratis.

21—24,528.

Bere veritabilă de Pilsen.

în

RESTAURAȚIA FLEISCHER

se va servi și pune în vânzare berea renumită

„PILSNER URQUELL“

începând de Marți, 16 Maiu n.

Berăria orașenescă în Pilsen.

590,1—1.

Ați scăpat din vedere!

că prima tragere a Loteriei de a II-a clasă ungară se începe la 18 și 19 Maiu a. c.

În cas, când și D-Vostră intenționați a face o încercare de noroc la acest joc plin de șanse de câștig, Vă rugăm a Vă grăbi și a Vă acoperi lipsa ce o aveți dela Colectura principală a loteriei de clasă ungară din loc:

JACOB L. ADLER și FRATELE

la care s'au plătit până acuma câștiguri în suma de aproape 1 Million.

Aici se află încă numeri de noroc într-o alegere cât se poate mai mare și mai interesantă cu următoarele prețuri:

Table with 3 columns: Description, Price, Quantity. Includes Un număr întreg cu fl. 6.—, de jumătate 3.—, de un pătrar 1.50, de o optime 0.75.

Ați scăpat din vedere!

La prea înaltă poruncă a Măiestății Sale Apostol. c. și r.

a XX. LOTERIE de STAT C. și R.

pentru scopuri de binefacere a armatei comune.

Acastă Loterie de bani,

singura legal concesionată în Austria

conține 12,728 câștiguri în bani gata în suma totală de 403,160 corone. Câștigul principal este de

200,000 corone.

Tragerea urmază necondiționat în 15 Iunie 1899.

Un los costă 4 corone.

Losuri se capătă: la secția loteriilor statului în Viena I. Riemergasse 7, la colectanții de loterie, trafice de tutunuri, la oficiile de dare, poște, telegraf, oăi ferate, zarații etc. Piaua loteriei pentru compărătorii de losuri gratis.

Losurile se trimit franco de porto.

Direcția loteriilor c și r.

secția loteriilor de stat.

4--10.580

Motto:

Dacă doresci, ca mândra Fortună Pome de aur să-ți dăruască: Sus, cu grăbire n a ei grădină Săminte aruncă, ca să ncolțescă.

Și acăsta nu e pur fantasiă. Căci a deitei mare-inspirare. La încercarea în loteria Aduce-adesea avere mare!

Losuri ale loteriei de clasă reg. ung.

pentru a IV. loterie, care va urma în curând, pe cât vor fi disponibile se capătă

la casa de bancă NUSSBÄCHER & BEER Braşov.

Preţul 1/1 1/2 1/4 1/8 los Trimiterea cu posta costă cu 20 cr. mai mult.

Prospecte stau în tot timpul la dispoziție.

15-566